

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Narodnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Volitve na Ogrskem.

Takozvane „čiste“ volitve v ogrski državni zbor so po večini končane; oddanih je bilo doslej že 411 mandatov, medtem ko je vseh skupaj 450. Sedanji ministrski predsednik Szell je izdal parolo, da hoče imeti letos „čiste“ volitve; zato vladna stranka ni izdala tolikih svot za podkupovanje kakor prejšnja leta, in tudi agitacija ni bila tako burna, vendar pa vkljub temu tako viharja, da pri nas o njej ne moremo imeti niti pravega pojma.

Nezakonitosti, ki so se vršile prejšnja leta pri volitvah, so bile vprav nečuvane. Posamezni kandidati so imeli vse polno svojih agitatorjev, takojmenovanih „kortešov“, ki so delali zanje in agitirali na vse kriplje. Obljubavali so volilcem vse, kar so zahtevali od njih, prirejali gostije, podkupljali volilce, in spleh storili vse, kar je le bilo v njih moči. V nekaterih okrajih, kjer število volilcev ni znašalo več, kakor 150 do 350, se je zgodilo, da je kandidat naravnost kupil svoj mandat. Po navadi večina ni znašala več od 80 do 200 glasov, in tako se je zgodilo, zlasti v sedmograških okrajih, da so se nekateri vplivni volilci zavezali, v kakšnem volilnem okraju preskrbeti čisto neznanemu kandidatu mandat, ako se je dotičnik zavezal, dotično vsoto, ki ni bila nikdar manjša od 20 000 kron, ki pa je dosegla tudi število 60 000, volilcem po končanih volitvah izplačati. Zgodilo se je, da je na Sedmograškem kandidat dal vsakemu volilcu menjico, ki se je potem izplačala po volitvah, ali da je kak drugi kandidat delil polovice po sredi pretrganih bankovcev, drugo polovico pa dal po končanih volitvah, ali pa, da je delil hranilnične knjižice, katere so izplačevali po volitvah v sedmograških hranilnicah. Samo ob sebi se razume, da je bil takšen častitljivi kandidat toliko moder, da si je zagotovil samo večino; in to je

imelo za posledico največje izgrede in skandale, ker je manjšina iz razjarjenosti vsled takšnega kupovanja duš kar pobesnela. Ali vse ni pomagalo nič, vlada in parlament sta takšno volitev potrdila. Zgodilo se je celo, da si je kak agitator dal od kandidata izplačati naprej volilne stroške, potem pa se dal voliti sam, a niti to se parlamentarni komisiji ni zdelo krivično.

Sedaj so takšne izvolitve izključene že zaradi tega, ker se je število volilcev precej namnožilo ter znaša okrog milijona, pa tudi zato, ker novi zakon prepoveduje takšno zlorabo volilne pravice. Novi volilni zakon iz leta 1899 je tudi razsojevanje o volitvah odvzel parlamentu in je poveril kraljevski kuriji, torej rednemu sodišču, zaedno pa upeljal strogo določbo glede agitacije.

Po novem zakonu je prepovedano, dajati volilcem za pijačo, jih povabiti na gostijo, ker je to že podkupovanje, a vkljub temu se je še letos silno vplivalo na ta način na voljo volilcev. Tudi agitacija uradništva se je z rečenim za koncom znatno omejila, in kandidirati sme uradnik samo, ako se odpove svoji službi, a vsaka zloraba urada — in to je bila prej običajna stvar — se po novem zakonu strogo kaznuje.

Vzlic vsem izbornim predpisom omenjenega zakona so volitve še vendar velike vsote veljale. Volilni zakon je namreč tudi določil tiste izdatke, ki so dovoljeni. Tako je dovoljeno v neki županiji izdati za vožnjo volilcev od doma pa na volišče okrog 29 000 kron in za njih hrano na dan volitve 27 000 kron, a k tem izdatkom pridejo še drugi tajni stroški.

Tako so se torej vkljub novemu zakonu vršile tudi letos silne volilne goljufije, delalo se je z groznim pritiskom na ljudsko voljo, in na mnogih krajih je prišlo do izgrede, v katerih je bilo ubitih ali ranjenih mnogo oseb. Na dan volitve je izgledala ogrska dežela, kakor da divja

po njej ustaja; na vseh voliščih cele čete vojakov, ki so z nasajenimi bajoneti in nabitimi puškami skrbeli za red, ali bolje rečeno, ovirali volilce vladi nasprotnih kandidatov in jim zapirali pot na volišče.

Zlasti v onih krajih, kjer so se neogrške, slovaške in druge stranke spustile v volilno borbo, odseva „čistost“ volitev v jako čudni luči. Med Slovaki n. pr. se je delalo s toliko zvijačo, da si je to komaj mogoče predočevati. Podkupljanje, grožnje, vse to je bilo zabranjeno, ali agitatorji so to delali vsejedno. Po vaseh se je pilo dan na dan kakor poprej, delili so se bankovci po 100 goldinarjev, grozilo se je in pretilo, samo da vse bolj oprezno. Javno se je oznanilo, da ima vsakdo slobodno voliti, a komaj je bilo to proglašeno, že so razni uradniki klicali volilce k sebi in z grožnjami ter obljubami vplivali na nje. Samo iz ednega slovaškega okraja so poslali ogrskemu ministrskemu, predsedniku 10 brzojavk, v katerih so se pritoževali vsled zlorabe in podkupovanja od strani uradnikov.

A vkljub temu so izvoljeni štirje slovaški poslanci, in to sedaj boli Mažare na vso moč. Slovaški zastopniki stopajo letos prvič v ogrsko zbornico, da zagovarjajo pravice svojega naroda, ki šteje nad dva milijona duš. Mažarski listi se jeze strahovito, češ, da je vsa velika moč in sila Ogrske obstojala doslej uprav v tem, ker je znala vsako narodnostno gibanje udušiti, a zlasti v tem, da narodnosti niso imele svojih govornikov v zbornici. A ker so došle nemažarske narodnosti v zbornico, mogel bi nastati preobrat, ki bi udušil Mažare.

Vsekakor je zmaga slovaških kandidatov najvažnejša točka letošnjih volitev, ki je velikega pomena za nadaljno gibanje in nadaljni razvoj po jeziku in žalostni usodi bratskega nam naroda slovaškega.

LISTEK.

Kristus-sejalec.

Povest. Ruski spisal G. P. Danilevski.
Prevel Krutogorski.
(Konec.)

Od tega časa je postala Ana vesela in še bolj skušala ugoditi možu ter bratovi rodbini. Vstajala je prva, spat hodila zadnja. Če je kopala na vrtu — je pela; ako je trla lan, ali stala do kolen v vodi in prala perilo, njena pesem ni umolknila. Ljudje so rekali: „Izvrstna je Andrejeva ženka, pa Ivanova je še boljša; slehernega prekosi pri žetvi in mlatvi; po njihovi zemlji je Bog hodil.“

Bilo je o Petru in Pavlu. Leto je bilo viharno. Oblaki so se koplili ter zagrinjali nebo. Gromelo je in padal je obilni, blagonsni dež. Žito je rastle bohovito. Trava je segala do pasu. Čena je poskočila govedu, ovcam ter sleherni živini. Brata sta gnala na bližnji sejem stare krave in nepotrebne ovce ter jih dobro prodala. Sklenila sta, da ženeta na drugi, bolj oddaljeni sejem za zimsko pitanih volov. Z njima je šla tudi Andrejeva žena, — nesla je k zdravniku bolno dete. Doma je ostala le Ana. Varo-

vala je dom, uspavala Andrejevo dete ter sama legla. Toda ni se ji ljubilo spati. Motne misli so ji rojile po glavi. Lesni zaklad ji ni prišel iz uma.

Ana je šla iz koče, razgrnila kožuh pri pragu in legla. Na vzdihu je bolj sveže. Noč je temna, tiha. Celo nebo je posejane z zvezdami; iste se neprestano, kot zlate iskre sipljejo iz neba na zemljo. — „Kakor rumenjaki!“ je premišljevala Ana, pokrivajoča si s kožuhom glavo, da ne bi videla tistih padajočih odgnejev, tega nenehalega lesketanja. „Ne, to je božji grad“, si je mislila, „zvezde so okna, in skozi nje letajo angeli na zemljo!“

In mahoma je vstrepetala, ne vedoč, ali v sanjah ali bdeča čuti to, kar se je potem z njo godilo. Ana je mislila: „Čemu Ivanu deliti zaklad z Andrejem? Ivan je več vreden od Andreja: tako je zal in priden, a mene tako ljubi. Sama se polastiva očetovega bogastva; vsi se nam rogajo in nas smatrajo za skopuhe; pokaževa ljudem, kako se živi, — pa tudi mož me bo še raje imel.“ Domislila si je, kam je djala motiko, poskakala je, se ohula ter šla v gor.

V leso je bilo tiho in temno. Ana je poskakala leg in hrast, jela kopati poleg njegovega korena, a roki sta se ji tresli, jedva je držala

motiko. Premagala je strah, izkopala kotlič, poravnala zemljo, celo s travo pokrila mesto, kjer je bil isti izkopen. Odpila je pokrov, potipala z roko vanj ter odrevenela. Kotlič je bil resnično poln denarja. Nu, kam pa s tem sedaj, je začela pomišljati Ana. Doma ni varno skriti, pričnejo iskati, najdejo in vse vzamejo. Napotila se je v globino lesa, ranila roki in nogi ter zazrši pri lesketanju zvezd že od daleč s polja vidno lipo s suhim vrhom, zagrebala pod njo kotlič. „Zdaj te ne najdejo!“ je ugibala Ana ter odšla, ozirajoč se, da bi si boljše zapomnila izbrano mesto. Prišla je domov, poslonila v kot motiko, legla poleg praga in zaspala.

Je li dolgo spala Ana, in je li sploh spala tu tisto noč, ko je hodila v les, tega si ni mogla jasno razložiti. — Čula je le, da se nad njo govorili. Tího je obrnila glavo: vidi, kakor da bi se danilo, in zraven nje leži iz sejma se vrnivši Ivan, a k njemu se je nagnil, budi ga ter mu nekaj tího pa prestrašeno pripoveduje bled in v obraz ves izpremenjeni Andrej. „Kaj bi rad,“ ga je vprašal budni Ivan. „Še vprašaj, strašna nesreča.“ „Kakšna?“ „Očetov zaklad so ukrali.“ „Kako ti to veš?“ „Šel sem gledat; odnesli so.“ „Kdo je odnesel?“ Andrej je molčal. „Nisem jaz ukrall!“ je izpregovoril Ivan. „Kdo pa?“ „Ne

Slovanska vzajemnost.

Spisal P. Kažipot.

III.

"Oj, da z močjo in srečo, slavo,
Ne s krono trnjevo, nebo
Ovilo bi ti sveto glavo, —
Kako bi ljubil te srčno,
Kako bi jaz ti pel glasno!"

S. Gregorčič: "Domovini".

Dolžni smo sedaj še povedati svoje misli o slov. posredovalni književnosti. Ker se ta točka tiče že bolj izvršitve kakor utemeljitve naše ideje ter se nam hkrati zdi med vsemi najvažnejša, prihranili smo si jo za pričujoče končno poglavje. Naša misel o tej stvari je torej taka:

Pred vsem bi se moral vsak Slovan (Slovanka) v prihodnje živo zavedati, da ne pripada ne le ožji svoji domovini in ožjemu svojemu narodu, ampak je ob ednem sin (hči) edne in iste mogočne matere "Slavije" ter ud velike slovanske rodbine, na kateri naj bi se navadil (a) misliti z istim zanimanjem ter z enako skrbjo in ljubeznijo, kakor na onadva. Ali vzemimo še eno primero! Kakor premožni starši, kateri nimajo otrok, kakor si jih želijo, večkrat sprejmejo kako ubogo tuje dete za svoje; takisto naj bi tudi naši imovitejši bratje, katerim je Bog podelil pač "hčerkice", a žalibog nobenega "sinčka" (izvemši ednemu samemu ednega, od katerega pa si nič kaj ne obetamo), kakoršnega živo po grešajo v popolno svojo srečo, ker bi ga radi šolali, o, za visokega gospoda, skupno posinovili slovanski jezik, to dete revnih staršev, katero jim ni čisto tuje, saj je kolikor toliko tudi njih krvi, ter je negovali in vzgajali kakor lastno svojo daco. Ne bodi se kesali; kajti zal in lju beznjiv, nadarjen in priden deček je, s katerim bodo lahko sčasoma imeli veliko veselje.

Kdor piše izvirno, piši svobodno v maternem svojem jeziku, izvzemši slasti strogo znanstvena dela, katera naj bi se, ker so itak bolj svetovnega kakor narodnega pomena, kolikor mogoče priobčevala zgolj v skupnem, posredovalnem jeziku, v tem slučaju pa bi se samoljubnosti posameznih slov. plemen ustreglo morebiti s tem, da bi se na čelu dotičnega znanstvenega dela vselej izrecno povedalo, iz katerega isto izhaja, n. pr.: Spisal Čeh (ali Hrvat, — znanstveno slovstvo naj bi zaradi edinosti vsekakor tudi Hrvatje pisali v slov. jeziku, — ali Poljak) J. J.

Kar se pa tiče prevodov sploh, bodisi iz slovanskih, bodisi iz tujih književnosti, ki so za pristno narodno slovstvo le nekako mašilo brez prave cene, naj bi bili isti pridržani izključno ali vsaj v prvi vrsti posredovalnemu jeziku; t. j. na ostale slov. jezike naj bi se prelagalo naj bolj nič in nikoli, ali pa še le najmanj deset let potem, ko so bili dotični spisi objavljeni že v posredovalnem prevodu. Od tega pravila naj bi bilo deloma izvzeto: enodnevno slovstvo (politične, gospodarske in druge novice), potem šolske učne knjige, gledališke igre (kolikor se tiče njih predstave na odru, ne pa tudi razširjanja v tisku)

in morebiti še kaj enakega. Pa tudi iz slovanskih v neslovanske jezike naj bi se neposredno ne smelo prelagati, ozir. ne prej, dokler ne izide vseslovanski prevod.

Slovanski glasbeni in podobni proizvodi pa bi naj nosili vedno dvojen tekst, na prvem mestu v maternem, na drugem mestu v posredovalnem jeziku.

Da bi se naj narodno slovenska (izvirna) in pa posredovalno-slovenska književnost glede prostora strogo ne ločile druga od druge, nam skoraj ni treba še posebej omenjati; takisto tudi ne, da bi se naj Slovani v občevanju z domačimi kakor tujimi inorodniki posluževali kolikor mogoče vseslovanskega jezika.

Taki so torej naši pogoji, brez katerih bi seveda slov. posredovalna književnost ne mogla uspevati; ako bi se pa navedena pravila od Slovanov splošno sprejela ter prostovoljno točno izvrševala, potem ji smemo skoraj gotovo preokovati lepo prihodnost. In sprejela bi se lahko, kajti, kakor menda vsekdo uvidi, — saj smo se skrbno varovali dotakniti se pravega jedra vsake književnosti ter za Vseslovanstvo zahtevali takorekoč le lupino, — pogoji niso taki, da bi bili kateremu izmed slov. narodov v resnično škodo ali občutno nadlogo, korist pa, ki bi jo imelo sčasoma Vseslovanstvo od tega, bi bila neizmerna. Upajmo torej, da nihče izmed Slovanov ne bo tako prenapet in samoljuben, tako politično kratkoviden in zaslepljen, da bi smatral že za ponižanje svojega naroda, ako bi moral slovanski celokupnosti na ljubo slov. posredovalnemu jeziku privoščiti nekoliko manjvrednega prostora na račun materinščine in nekaj neobhodno potrebnih predprav na račun — tuje mačehe, ker sicer — žalostna nam majka.

Ako, rojaki! vse to, kar smo doslej pisali, vestno pretehtate, tedaj, o tem smo preverjeni, se vam cela stvar — in naj si jo skušajo nasprotniki še tako smešiti, hoteč s tem Slované odvrniti od pravega pota ter prikriti neutajni svoj strah — ne bo zdela več smešna, ampak resnega uvaževanja vredna. Kolika sreča za Slovanstvo, ako bi se moglo, znebiti se dosedanje dotične malomarnosti, neblage sebičnosti, krivih pojmov in neumnih predsodkov, povzpeti do tolikanj potrebne ter tako lepe in vzorne vzajemnosti! Kolika še le sreča in zadoščenje za ubogi, zaničevani in teptani slovanski narod, ako bi se mogel z bratoljubno pomočjo izviti svojim tlačiteljem ter se jim krepko in uspešno postaviti v bran! Saj to je pač največje gorje našega naroda, da je tako maloštevilen, tako nizko cenjen pred svetom, vsled česar ga premnogi popačeni lastni sinovi in hčere, očarani od zunanega bleska dozdevno večvredne in edino zveličalne nemščine, zaničujejo in še celo napadajo hujše od pravih Nemcev — kateri zaveden narod na svetu šteje primeroma toliko odpadnikov kakor naš slovanski? — in vsled česar mu oblasti, ker med drugim zlasti nima zadostne znanstvene književnosti in baje tudi ne dovolj

učenjakov, odrekajo vse ono, česar se že davno vesele srečnejši naši bratje in česar neobhodno potrebuje v svoj obstoj in razvoj. A vsem omenjenim in še marsikaterim drugim neprilikam bi bilo ne na mah, a v doglednem času čudovito odpomagano, ako bi naš, ne na grdo sebičnost, katera želi osrečiti le samo sebe, ampak zgolj na tehtne in neovržne dokaze opirajoči se predlog našel odmeva v slovanskih in slovanskih srcih. Na delo torej, v prvi vrsti rojaki Slovenci! Ako vas ta naš klic ne predrami ter ne navduši za ne sicer lahek, pa, ako nas vse ne moti, vendar "dosežen" smoter velikanskega pomena, potem sploh niste vredni sreče, katera se vam, kakor pričajo navedena znamenja, najbrž ponuja, niti ste sposobni za samostalno narodno življenje. In ako bi se tudi "vsi" dotični vaši poskusi izjalovili ter se izkazalo, da je bilo vse skupaj le "sladak sen", no, tedaj je še samo ta veliko vreden v sedanji težavni in neveseli dobi, ko je vsled znanih dogodkov našim nasprotnikom zopet visoko zrastel nemčevalni greben in se morebiti v katera izmed naših narodnih src hoče naseliti malodušnost; zategadelj še potem gotovo ne bomo obupani odložili orožja, ampak ostali po lepem pesnika zgledu "Domovini" zvesti in udani, kakor smo bili.

Pred vsem bi želeli, da slovanski politiki in književniki povedo svoje mnenje o našem predlogu. Ako bi ga odobraval, potem naj bi kateri izmed vplivnejših in spretnejših naših rojakov prevzeli nalogo, seznaniti v prvi vrsti posamezne veljake avstrijskih slovanskih narodov z našo idejo ter jih skušali pridobiti zanjo; da jim je treba isto vsestranski utemeljiti ter pokazati v pravi luči, je pač samo ob sebi umevno. Ako bi se jim ta poskus posrečil, tedaj še le naj bi se stvar predložila širši slov. javnosti v presojo ter kmalu potem sklical občni zbor slovanskih književnikov in politikov, kateri bi izrekel končno sodbo ter v ugodnem slučaju ukrenil vse, česar treba v izvršitev.

Dobra stvar potrebuje časa in tako je tudi v našem slučaju. Le polagoma bi bilo mogoče, pridobivati odločnih privrženec novih idej, le polagoma bi se širilo znanje našega jezika med slovanskimi brati, ter v isti počasni meri naraščala slov. posredovalna književnost. Brez primerne šolske pouka je seveda skoraj nemogoče priti naprej; zato naj bi se skušalo po vseh slovanskih srednjih šolah uvesti "slovanski posredovalni jezik" kot obvezen učni predmet. Obveznosti za Nemce bi seveda oblasti proti volji le-teh ne dovolile, in je tudi ni treba; isti bi se pozneje že sami radi lotili učenja, kadar bi videli, da ima stvar resno lice in se trud izplača. Samo za Slované obvezen, ali če ne gre drugače, za začetek vsaj neobvezen pouk v slovenščini pa bi si vplivni naši bratje že izvojevali, ako bi le resno hoteli, zlasti, ako bi v I. poglavju označeni politični smoter pustili v v nemar ter se izprva posvetili izključno kulturni dotični nalogi; na slovanski zemlji je, hvala

vem." "Puslušaj Ivan," je menil Andrej; "razun tebe ni nihče vedel za to ter ne ve; nikar ne taji, povej, kam si denar zanesel, pa ti odpustim." "Jaz nisem kradel, pri moji veri ne." "Pač, ti si." Ivan je skočil kvišku. Ana je ležala pol mrtva ter se ni upala ganiti in se izdati. Na okoli se je še bolj zasvetilo. "Tako, jaz sem — tat?" je vprašal Ivan. "Da, tat si," je odvrnil Andrej; "in ako ne priznaš, ne poveš, — konec te je." Ivan je planil na brata; a oni ima v rokah nož. Ana je zapazila noževno rezilo, videla besno lice svakovo in razkačeni obraz možev, hotela je zavpiti, povedati vse, pa ni mogla izustiti niti besede. Nad njo v mraku se je začela nema, strašna borba rodni bratov. Niti krikov, niti ječanja. Topla kri je prikapolala na Anin obraz.

Vzdramila se je. Gleda, — davno je že nastalo jutro; krave mukajo v hlevu, teleta se oglašajo in ovce, hoteč iti na pašo. Ana je planila kvišku, ozrla se po dvorišču, zdrinjala v koč in tu se zavedla, da se ji je sanjalo: Zaklada ni izgrebla, Andrej in Ivan se še nista vrnila domov.

"Tako torej sanje so bile?" je mislila križaje se Ana, "sanje so — brat smrti; toda čeprav

so grozne sanje, pa milostljiv je Bog." In prišla je zopet za svoje delo. Brata sta se vrnila. Življenje v Andrejevi in Ivanovi domačiji je teklo po navadi. Ne pa tako v duši Anini. Ni jo zapustila misel o sanjavi prikazni. "Kaj naj bi to pomenilo?" je ugibala, ni se mi zastoj sanjalo. "Sanje povejo istino, pa ne vsakomur. Ali sem mar stopila v tujo, hudobno sled? Ali sem pred jutranjo zoro pogledala v okno? Brat je napadel brata... neumnost! Pa sta si tako dobra; radi denarja ne zgrabita za nože." In začela je premišljevat — premišljevat, oziraje se na polje, na les. Drevje se je porumenelo; z njega je padalo listje. Nastala je zima. Sneg je zapadel polje, napravil kupe po golem drevju ter grmovju.

Pomlad je šla Ana v gozd nabirat šmarnic. Dobra okoli hrasta je že zelenela; prst pri njegovem korenu ni bila razkopana. "Vse je celo," pomirila se je Ana; "naj bo, kar hoče; raje počakajmo. In kaj je bogastvo? Bogataši na onem svetu z golimi rokami žareče krajcarje štejejo!"

Nastopila je strašanska vročina. Ljudje so se nemirno ozirali na nebo, zaman upajoč dežja. Nebo je bilo brezoblačno. Pripekalo je grozovito. Razpekala je zemlja, vse je venelo in se sušilo. Ivan, Andrej in njegova žena so orali za ozi

mino na polju. Ano so ostavili doma, — da je kuhala ter pazila na otroke. Ona je od jeseni sem bolehal; vse jo je nekam bolelo in zbadalo: zdaj je vzdihovala ter molila, zdaj plakala in od slabosti jedva hodila. Andrej, gledajoč na njo in na brata, si je mislil: "No, sedaj pa res ne bo treba dolgo čakati."

Bil je poldan. Ana je pogledala v okno in ni razločila živine. Nebo se je povleklo. Oblakov ni bilo videti, pač pa je v vzduhu stala nekaka megla, skozi katero je megleno bliščal komaj vidni gozd. Ana je prišla iz koče. Čuje, kure kokodakajo; vrabci se kopljejo v prahu. Misli: "Hvala Bogu, k dežju se ravna. Nebo ni bilo zastoj rdeče pred zoro." Nakrmila je Andrejeve otroke, pomila posodo, vtila v čisti lonec vroče juhe in na kosce narezanega mesa, narezala kruha in vse zvezala v robec, da bi ponesla na polje. Tu je zazrla v kotu motiko in zamrmrala. "Sanje, sanje!" je pomislila od straha in mučne, nje sami neznane radosti. Otvorivši duri v kamrico, postavila je tja obed, zgrabila motiko in brez oziranja odšla proti gozdu. Ide, kakor na krilih.

Gre, a proti njej se dviga ter raste temen, burni oblak; ognjeni bliski švigajo po njem. "Začne dežiti, me ne zalotijo", misli Ana, "uteg-

Bogu, za omenjeni pouk že za silo poskrbljeno, tako, da bi nam posebno sovražni in zavidni domači nasprotniki ne mogli lahko preprečiti blage namere.

Končno še enkrat pozivljemo naše rojake na delo, spominjajoči jih preroških Vodnikovih besed, katere je pel o Slovincu:

Sreča te išče, um ti je dan,
Nasel jo boš, — če nisi zaspan!

Celjske in štajarske novice.

(Kaj je govoril Zangger iz Celja?) Na „Parteitag“ je dr. Zangger, sin trgovca Zanggerja, govoril o gibanju „Proč od Rima“. Obžaloval je, da se najdejo ljudje, ki si iz strahu pred „črnuhi“ ne upajo prestopiti k protestantizmu. Govoril je tudi zoper katoliške shode. — Naši duhovniki in sploh naše slovensko katoliško ljudstvo pa naj si zapomni, kaj je govoril sin trgovca Zanggerja!

(Samomor.) V torek dopoldne se je obesila v gostilni „pri grozdu“ v Celju 22letna natakara Ana Pirc, ki je prišla še le pred kratkem iz Gradca, valed nesrečne ljubezni. Njen ljubimec jo je v Gradcu spravil v sramoto, potem pa zapustil, kar jo je tako potrla, da si je skušala že štirikrat vzeti življenje, a so ji drugi to zabranili. V torek pa je storila konec svoji srčni bolesi.

(Shod nemških zaupnih mož v Mariboru,) katerega se je udeležilo okrog 100 oseb, največ Mariborčanov in Ptujčanov, manj Celjanov, se je vršil, kakor smo že povedali, dne 5. t. m. Dr. Ambrositsch je govoril o položaju spodnještajarskih Nemcev s posebnim ozirom na Slovence. Stališče Maribora je za Nemce ugodno, ne tako ono Celja, kjer se okolica vzgojuje odločno slovensko narodno in izvršuje posebno boj proti nemškemu trgovstvu jako odločno. (Da bi bilo le res!) Tudi v Ptujju se razvija močno slovensko gibanje, in le z velikim trudom in žrtvami se more ondi ohraniti nemštvo. Roko v roki za okrajna zastopstva gre boj za okrajne šolske svete. S posojilnicami so dobili Slovenci velik vpliv na ljudstvo, zato morajo Nemci usvariti nasprotno posojilniško organizacijo. V vseh mestih, trgih in drugih krajih se morajo postaviti nemški zaupniki, ki naj dajo strankinemu vodstvu svoje nasvete. — Dr. Wolffhardt je priporočal, naj se v Gradcu in na Dunaju ustanove nemški narodni pisarni, ki bodeta poslovali v zadevah šolstva, sodišča itd. Napravi naj se narodno zemljiško knjigo, iz katere bode razvidno, katera posestva so si pri dobili Slovenci, in katera nemška posestva je treba braniti, oziroma katera slovenska posestva je mogoče kupiti. Girstmayer je opozarjal, da bodo Nemci politično močni, kadar bodo narodno-gospodarski dobro razviti. — Govorili so še drugi, a vsi so bili edini v tem, da hočejo še nadalje delovati na uničenje slovenske narodnosti! — Sedaj smo čuli vnovič,

da Nemci na slovenskih tleh nočejo mirovati, temveč nas naravnost pregnati od tod. Namesto da bi hvaležno uživali naše gostoljubje, dvigajo batine nad nas. Nemci so nas opozorili vnovič, da treba delati; vse narodne kroge, katere je začela zadnji čas objemati dremota, kličemo iz spanja. Ne čujete li bojne trombe iz sovražnega tabora, ki kliče svoje vrste, da se organizujejo za boj? Vodje slovenskega naroda, čas je, da se pripravimo!

(„Parteitag“ nemške ljudske stranke v Radgoni), ki se je vršil v nedeljo, je bil, kakor pišejo nemški listi dobro obiskan. Udeležilo se ga je 450 oseb, med temi največ Celjanov. Dr. Derschatta je govoril o političnem položaju, napadal Vsenemce, potem opsoval fevdalce in klerikalce, katerih narodu in državi sovražno počenjanje je neusmiljeno raztrgal, (einer vernichtenden Kritik unterzogen); na vso moč je seveda hvalil nemško ljudsko stranko. Govoril je tudi o narodnostnih prepirih na Češkem, o zahtevah Vsenemcev, katerim je zopet povedal par gorkih, izjavil je tudi, da bi bilo za germanizacijo češke dežele potrebno brezobzirno, nemške uprave, kakor je dandanes nimamo. Pri teh besedah se je navzoči publik zakrohotal; ali poslušalci tega niso verjeli govorniku? Dejal je nadalje, da bode ljudska stranka obstojala še nadalje pri svojem stališču ter vršila realno politiko. Toda ali ni ljudska stranka že čisto zatajila svojega stališča, ko se je z obelodanjenjem programa za deželnozborske volitve na Češkem obesila Vsenemcem za frak, ter v istem hipu zabavljala črez nje, pri tem posnela njihov program ter tako bila sama sebi po zobeh? — Dr. Kamniker je najprej povedal, da ljudska stranka ne uganja mameluštva, (dobro), ter povdarjal, Štajarska se ne sme razdeliti; glavno nalogo naj stranka vidi v tem, da se vrže na organizatorično delovanje, s katerim naj skuša koristiti narodnim, slobodnim in socijalno-političnim zahtevam. V celi deželi naj se snujejo politična društva.

(Sklep „Parteitag-a“ v Radgoni.) Poslanec Reitter je zabavljaval konsumnim društvom in zahteval, da se pri uradih nastavlja samo nemške uradnike, ter slednjič prečital svoja izvajanja, katera so bila seveda sprejeta. V tem sklepu se obsoja najostreje od slovenskih narodnih zapeljivcev (!) izhajajoča panslavistična stremjenja, ki gredo za tem, da se odruga Sp. Štajar od ostale dežele; skrbeti treba za nemško šolstvo, a z vsemi sredstvi pobijati slovenske šole. — Ta „Parteitag“ nas je poučil, kje Nemce črevelj tišči. Kako se je vesti spodnještajarskim Slovincem napram sklepom tega shoda spodnještajarskih Nemcev, povedali bomo prihodnjič.

(O razmerah na Spodnjem Štajarskem) je na „Parteitagu“ govoril dr. Mravlag; označil, t. j. opsoval je najprej slovenske voditelje, uradnike, učitelje, advokate, notarje in duhovnike

ter izrekel gorostasno laž, da vlada podpira Slovence na stroške Nemcev. Glavno zlo za Nemce pa je slovensko (!) učiteljske v Mariboru, na katerem se vzgajajo učitelji za „slovenske huj-skače (!). Zato je potrebno, da dobé Nemci svoje posebno učiteljske. Mravlag je potem sam priznal, da se v zadnjem času nameščajo po slov. Spodnještajarskem nemški uradniki, ter tako samega sebe postavil na laž, ko je trdil prej, da vlada podpira Slovence. Ako je on s zadovoljnostjo priznal, da se je zadnji čas obrnilo na boljše za Nemce glede podeljevanja služb, je to dokaz, da smo bili mi povsod zapostavljeni, da se je slovenski del naše dežele kar prepravil z nemškim uradništvom. Obregnil se je tudi ob celjsko slovensko gimnazijo ter povedal, da se bode glede tega vprašanja sklical še poseben zaupni shod. Zavzemal se je za Stallnerjevo izprembo volilnega reda za okrajne zastope, kateri se mora vsekakor izposlovati zakonsko veljavo. Delitev Štajarske bi bila za spodnještajarske Nemce narodna smrt.

(Učiteljske vesti.) Za začasno učiteljico v Žrečah je imenovana gđ. Amalija Tribnik, za Sv. Duh v Ločah pa g. Fr. Cmerek. Službo menjata g. Lovro Serajnik v Rečici z gđ. Heleno Dolenc v Prihovi.

(Čast, komur gre čast.) Pretepač M. Vališ iz Liboj je delavca Sonnenbergove tovarne v Deutschenthalu Matej Slemenika v preteklem tednu z nožem tako nevarno ranil, da je Matej Slemenik vsled teh ran dne 6. t. m. umrl. Lep vzgled je za svoje delavce skrbnega gospodarja iz tega povoda dal lastnik tovarne, gospod Filip Sonnenberg. Žena rajnega leži že celo vrsto let bolna v postelji, razun nje zapustil je Slemenik troje malih otrok. Gospod Sonnenberg je torej takoj po smrti navedenega skrbel za to, da se je zapuščina rajnega varno hranila, pustil je svojega delavca z lastnimi konji peljati na mirodvor in dovolil vsem delavcem, da so tovariša spremljali do groba. In to ni prvi slučaj človekoljubja tega gospoda, temveč skrbi pri vsaki priliki na primeren način za svoje ljudi; ta gospod zasluži hvaležnost svojih delavcev.

(Žalostno a resnično.) V Zgornji Savinjski dolini leži prijazen trg Mozirje, znan po svoji lepi legi, še bolj pa po narodnem probujenju njegovega prebivalstva. Reči smemo, da je Mozirje eden narodno najbolj probujenih trgov v Zgornji Savinjski dolini. Res je, dragi Mozirčanje, da ob vsaki priliki pokažete svojo narodno zavest, a žalibog, če tujec pogleda vaš poštni „omnibus“, tedaj si o vaši narodni probujenosti pač ne more kaj posebnega misliti. „K. k. Post Prassberg.“ S tem napisom ste „okrasili“ vaš poštni „omnibus.“ Heil! No, morebiti se pa tudi zavedate tega svojega čina, ker tako redko pošljete ta voz med svet? Seveda, dokler ga bode ta napis „dičil“, je boljše, da doma „pod kozolcem“ ostane, kakor da bi po svetu vašo narodno probujenost sra-

nem odkopati in zagrebsti na drug kraj.“ Že je zagledala med drevjem suhi vrh stare lipe. Dospela je k lesu. Ogromna deževna kaplja ji je padla na lice.

Zdajci se je od nekd pripodil strašanski vihar. Treščilo je strahovito. Vse je zaplesalo v prahu, osmukanem listju in vejah, polje, trava, les in sama Ana. Oga vidi, da ji je motika padla iz rok, in njo nese, kakor bilko, nekam visoko-visoko z listjem in vejami, nekaj belega, meglenega, v neprestanem grmenju. S strahom je priznala, da jo je dvignil vihar. Niti moliti, niti misliti ni mogla od strahu. Pogledala je navzdol — zemlja je jedva vidna; na okoli oblak, blisk, a grom bobni in stoka.

Vihra je zanesla Ano na nebo. Oblaki so se razblinili. Pokazalo se je sonce. Nad oblaki je druga zemlja. Zeleni trava, a po svežem razoru hodijo nekaki starci. Ana se je nahajala zraven njih in spoznala, da je spredaj — sam Gospod Kristus, a za njim apostola Peter in Pavel ter božji svetnik, junak Juri. Zavzela se je Ana: Gospod Kristus je v sivi kmečki sukni, gologlav in preko rame mu visi sejalnik. Jezus je vzel pest pšeničnega zrna in sejal; Peter mu je nasipal, a Pavel in Juri pa sta zadi z voli branala.

In zazrl je Gospod Ano ter jo pozval k sebi. Leta mu je pala k nogam.

„Gospod, presladki Jezus“, je izpregovorila Ana, ne upaje se ozreti v Odrašenika: „vidim tvoje čudo, na nebu sem; pa čemu si me, grešnico in nespametno deklo, vzel iz zemlje, od moža in sorodnikov, v tvoje visoko kraljestvo?“ Začula se je mogočna beseda:

„Da bi ti videla vse.“

„No, Bože mili, Bože pravični“, je nadaljevala Ana: „jaz sem z grešnimi misli mislila, da je v tvojem kraljestvu večni sijaj solnca, da sedi v oblačnem prestolu, v vencu iz zvezd in v obleki iz jutranje ter večerne zarje; a tako pa si v priprosti kmečki obleki in kakor ubogi kmet obdeluješ zemljo. Tebi služijo angeli in apostoli, ti moraš biti neskončno bogat in nas reveže storiti bogate? Mi bi tedaj ne delali, živeli bi v miru ter večno slavili tvoje ime.“

Zazvenela je tiba, milostljiva govorica:

„Pridna dekla si, no neumna! Bogatin dobro je, a slabo spi. Na denar ne misli; kadar denar govori, tedaj pravica molči. Nič ni blago nosneje od kmečkega truda. V njem je poleg molitve, vsa rešitev in vsa sreča na zemlji. Trudi se in tega tudi uči svoje otroke.“

„No, kako pa, kako pa?“ je solzeč se prosila potrta žena: „moža imam pridnega, no,

denarja imava malo; vse, kar se pridela, gre na kmetijo, hiša je kakor jama, katere nikoli ne napolniš; jaz revica, nimam svilenega robca, niti lepih koralov, ne rdečih čevljev. In moja dosihdob ne poslušajo na svetu...“

„Vse priraste iz zemlje od vajinih rok“, je zazvončal odgovor: „bode klas bode i glas.“

Ana sliši, zopet je zbesnela vihra. Dvignila je glavo. Vidi; sama leži v dobravi pod hrastom. A nad lesom se dviga v nebo grmeč in bliskaje se beli oblak, in od tega oblaka se širi, kot od kadilnega dima, duhtenje po celem gozdu.

Ana je vstala. Na onem mestu, kjer je bil skrit zaklad, je rasel vzlic suši dozoreli in sočni pšenični klas, Ana je vse povedala možu in ga privredila semkaj. Ivan je utrgal klas, razodel ženin dogodek Andreju. Brata sta razsodila in razdelila zaklad med uboge ter cerkvi.

V njihovem selu se še dandanes vidi divna slika, ki se je omislila za one novce. Ani je kmalu po tisti prikazni dal Gospod sina, in roditelja sta ga krstila za Bogdana. Od najdenega klasu se je razširila v tistem kraju pšenica-usatka, kakršne poprej niso poznali. Rodila je kaj izborna, in razradoščena brata sta nabavila ženama, vsakojakih oblek.

motil. Zavedni Gornjegrajski in Pačani, ali vas nič ne bode to v oči? Zakaj molčite? Zatorej, Mozirčanje, dvojezični napis na vaš poštni „omnibus“, da prej ko slej sperete svoj madež.

(Fant streljal na fante) Naše zadnje poročilo, da je nek fant iz Dramelj streljal na fante iz Špitaliča, popravimo danes v toliko, da je nek fant iz Špitaliča streljal na štiri fante iz Dramelj, ker mu je bil eden od teh, gromska strela, vzel „korašfedro“. Streljal pa je nanje s tičnicami in jim jih nasul pod kožo kakor pšena. Vkljub temu so fantje vsi zdravi! Slovenska kri ne „sfali“!

(Umrl je) na Bizeljskem poštar Karol Knoutek.

(Od Sv. Trojice pri Slatini) „Požar“. Dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne je pri tukajšnjem posestniku Franc Hernausu začelo v skednu gorjeti, in je v par minutah bilo celo poslopje v plamenu, in se je ogenj tudi hiše prijel, in tako je bilo hitro oboje poslopje v ognju in ni bilo moči nič rešiti. Zgorelo mu je oboje poslopje do tal in vse žito, krma, orodje, oblačila itd., tako, da je revež zdaj na zimo ob vse svoje premoženje. Dobro je bilo, da je bilo vreme brez vetra, ker drugače bi bilo zelo nevarno za celo vas Velike Rodne. Zažgali so otroci. Torej pazimo na žveplenke, da jih otroci ne dobijo v roke, da se obvarujemo takšnih nesreč. Zahvaliti se moramo tudi požarni brambli slatinski, da je takoj na prošnjo župana prišla gasiti, čeravno ni bilo več mogoče kaj rešiti, pa je vendar prav živo delala in ogenj toliko zadušila, da so poslopja drugih sosedov bila iz nevarnosti. Čudno, da je v tej mali občini že to šesti požar od spomladi tega leta.

(Most med Brežicami in Krško vasjo) čez Savo in Krko je sklenila graditi občina Brežice. Most bo dolg po sedanjem načrtu blizu 500 m, in se proračunavajo stroški na okroglo 500.000 kron. Most bi bil tako izpeljan, da bi vezal tri dežele. Most bi bil železen s kamenitimi podstavki.

(Ptujski občinski zastop) je v svoji zadnji seji dne 1. t. m. sklenil sledeče: Ker je na ptujski gimnaziji prosti tečaj slovenskega jezika za nemške učence, ki traja le dve leti, pomanjkljiv, in ker je redni pouk slovenskega jezika, namenjen učencem slovenske narodnosti, danes brez pomena, ker je na zavodu malo slovenskih dijakov, da, v nekaterih razredih celo nobenega, zato se županu naroča, da pri štajarskem deželnem odboru in pri c. kr. deželnem šolskem svetu izposluje, da naj se v bodoče pouk slovenskega jezika vrši skupno za Slovence in Nemce in sicer v prvih štirih razredih nižje gimnazije z nemškim učnim jezikom. — Slovenskim učencem naj se torej razlaga materni jezik v nemščini! Ta sklep ima nedvomno namen, da si slovenski dijaki, ki pridejo na gimnazijo, ne da bi razumeli nemški, na ta način ne prinče pravilni slovenščini, ali da se jim domači jezik pristudi, ker bi se ga morali učiti s pomočjo tujega jezika. — Opozorjamo merodajne kroge na ta slučaj.

(Sv. Boltenk pri Središču.) Dne 6. vinotoka 1901 ustanovilo se je pri Sv. Boltenku blizu Središča slovensko bralno društvo „Lipa“. Pristopilo je takoj 50 udov in sicer sedem ustanovnih in 43 rednih udov. Predsednikom je bil edno glasno izvoljen g. Franjo Zabavnik mlajši, isto tako ednoglasno g. Franjo Zabavnik star. podpredsednikom, gđc. Sidonija Stuhec kot tajnika, g. Davorin Schönwetter, blagajnikom, g. Ernst Slanc kot knjižničar in pevovodja in gg. Cajnko Franc, Puklavec Peter, Tomažič Ivan in Šostarič Franc kot odborniki. Odbor je sestavljen iz najodličnejših tukajšnjih narodnjakov, da naši „Lipi“ z mirnim srcem lahko prorokujemo krepko rast, bujni cvet in čvrst sad. Z ustanovitvijo toli po trebnega bralnega društva se je ugodilo mnogostranski želji, in je pokazal mnogoštevilno obiskan občini shod, kako zanimanje vlada med tukajšnjim ljudstvom za isto, kako so vsi vneti za napredek in izomiko. Upamo, da bode naše mlado društvo čvrsto propevalo, bujilo nas iz narodnega spanja in krepko delovalo nam in vsemu slovenskemu narodu v prid in blaginjo, v kar pomogi Bog!

(Umor) Katarina Pugelnik, posestnica v Središču je šla, kakor se poroča, v torek prošlega tedna z neko Hrvatico od doma, in so jo v petek potegnili na hrvaški strani iz Drave mrtvo; na glavi in rokah je imela znake, po katerih se sodi, da je bila nasilno umorjena.

(Obesil se je) dne 5. t. m. posestnik Franc Wretschko iz Renč pri Mariboru, 59 let star na svojem domu. B. l. je nasprotnik slovenskega jezika.

(Umrla je) v Gradcu gđc. Antonija Dekleva hišna posestnica v starosti 40 let.

(Na cesarskem lovu) v Neubergu na Zgor. Štajarskem je bilo ustreljenih 270 divjih živali, med temi 140 divjih koz; zadnji dan je bil plen zlasti bogat, ker je bilo ustreljenih 92 divjih koz.

(Občni zbor „šulferajna“) se je vršil dne 6. t. m. v Brau; na shodu se je seveda poročalo tudi o šolstvu na Štajarskem. V Št. Lju se ima nemška enorazrednica razširiti v dvorazrednico; zahtevalo se bode tudi, da nemško šolo na Slatini prevzame dežela. Društvena šola v Pekrah se je razširila v dvorazrednico. V Ormožu se je prodalo poslopje za otroški vrtec, ker je ta dobil prostor v šolskem poslopiju. Odpravljane dvojezičnih šol se pri nas nadaljuje, in delo za nemške javne in zasebne šole uspeva. V Sl. Bistrici je že dovršeno poslopje za nemško šolo. Društvo je prispevalo k tej zgradbi z 11.000 K. Dvojezično šolo v Ormožu se je posrečilo odstraniti, in otvorila se je čisto nemška šola. Na shodu se je tudi izrazilo upanje, da se skoro tudi v Šo stanju otvori nemška šola. Da se je zabavljalo tudi čez celjske šolske sestre, ni treba omenjati. — Društvo je v preteklem letu izdalo za šolske natane 372.224 K; mnogo darov je prišlo iz Nemčije. Društvo ima posebne potovalne učitelje, ki so agitatorji za društvo in oživljajo podružnice. — Zopet glasen „memento“ vsem narodnim krogom, da zdaj ni čas za spanje!

Šola in dom.

Slavnostna otvoritev novega šolskega poslopja v Trbovljah.

Stvaren popis v petih delih.

I. Občne črtice o kraju in občini Trbovlje.

Ni menda kraja na Slovenskem Štajerju na deželi, ki bi se mogel ponašati s tako lepim, v vseh oziirih primernim šolskim poslopijem, nego je Trbovlje.

Občina Trbovlje je žrtvovala za svoj najdražji zaklad za svojo mladino nad 46.000 kron, da ji je postavila novo svetišče vzgoje in pouka, krasno novo šolsko poslopje s šestimi razredi za dečke in deklice in s stanovanjem za šolskega slugo na najprimernejšem in najlepšem prostoru ob okrajni cesti, a prejšnje staro poslopje je dala preurediti v stanovanje za vse učiteljsvo. Ako uvažimo, da se nahajate v Trbovljah še dve šoli premagokopove družbe, štirirazredna deška in štirirazredna dekliška šola z utrakvističnim (dvojezičnim) učnim jezikom in pri Sv. Katarini še enorazredna šola, smemo trditi, da nadkrijujejo Trbovlje vsak kraj Slovenskega Štajarja na deželi po številu, otrok šol in razredov; kajti tu vzgaja in poučuje 15 učiteljev in učiteljic mladino prebivalstva. Trbovlje je po imenu vas, po obliki pa trg. V Trboveljski vasi so samo lepe po eno in več nadstropne hiše, ki pričajo, da so Trboveljčani premožni ljudje. Krasno novo šolsko poslopje pa naznanja s ponosom svetu, da skrbje Trboveljčani usteveš tudi kmete v celi občini, za napredek svojega kraja in za povzdigo šolstva, bolj nego vsaka druga občina. Kako so poskrbeli oni v šolskem oziru za svojo narodnost, bode povedano v tem članku v posebnem oddelku.

Lepa šola je kras vsake občine in fare; ona je ponos slehernega domačina. Trboveljska šola je povrh tega v stavbenem oziru pravi kras Slovenskega Štajarja; kajti zaključimo lahko vsa temu tujcu: „Pridi se v Trbovlje učiti, kakš skrbimo Slovenci za lepoto svojega kraja, sem si pridite tudi vi rojaki po izgled, kakšne šole naj zida slovenski narod za svoj blagor!“

Ker se mudimo v Trbovljah, je vredno in prav povedati, da je občina Trbovlje ne samo z ozirom na zemljepisno obsežnost, temveč tudi z

ozirom na število prebivalstva največja občina cele štajarske dežele. Oaa nadkrijuje s svojim številom prebivalstva vse trge in mesta cele dežele, tudi Celje in Ptuj, le Maribor in Gradec sta ji daleč naprej.

Slovenci med Muro, Dravo in Dravinjo, ki imajo v edni fari navadno po 3, 4, 5, 6 in še več malih občin edna po 200, 300, 400, 500 prebivalcev, se bodo gotovo čudili izvedati, da obsega občina Trbovlje celo veliko farno Trbovlje in še velik kos fare na Dolu, ona šteje 11.000 prebivalcev. Občinski zastop, na čelu s svojim županom g. Ferdinandom Rošem, je v slovenskih rokah, ki se zaveda svoje avtonomne moči in uraduje v slovenskem jeziku, kar bode povedano v lep izgled vsem onim malim občinam Slovenskega Štajarja, posebno onim ob slovensko-nemški meji, ki se pačijo s tujim perjem z — nemškim jezikom.

Naša največja kmetijska občina v deželi je sebi na čast postavila z novim šolskim poslopijem krasen spomenik razumnosti. Trboveljski davkoplačevalci od mogotca do kmeta, lastinarja in delavca, vsi so umeli zlati nauk slavnega Slomškega, da je treba zidati svetišče prosvete lepa in primerna šolska poslopja. Slavniki, za izomiko ljudstva goreči Slomšek je pisal, „da je pač žalostno, ako srečujemo po svetu toliko imenitnih srenj, kjer zidajo kmetje svoji žfvin hleve, kakor grajščine, svoji deci pa ne postavijo potrebne šole, da se mora učiti v kaki temni, tesni čumnati. Vsak za se si postavljajo vrle hiše, kakor gradiče, za celo župnijo pa mora biti dobra dimnica. Tako se godi srenji, ki nimajo prave glave; vsak nase vleče in za se skrbi, za občino pa nobeden, ter ne pomisli, da je vsem grdo, ako ni pri župniji lepe cerkve in lične šole. Lepa cerkev in prostorna šola sta cele duhovnijske čast in hvale, pa tudi hasen.“

Čast in hvalo torej in največji hasek občini Trbovlje.

Druge slovenske novice.

(50letnico učiteljevanja) je praznoval te dni g. nadučitelj Fran Raktelj v Ljubljani. „Ljubljansko učiteljsko društvo“ je to praznilo s serenado slavljence in z banketom.

(Požigalca na Kropi) na Gorenjskem so prijeli te dni, ko je hotel zopet zanetiti ogenj. Priznal je, da je ednajstkrat zažigal, a petkrat se mu je posrečilo zažgati.

(Nesreča) Pri cementnem podjetju v Mojstrani na Gorenjskem se je skala, težka 600 klg. zvalila na laškega delavca Vitorija in ga ubila.

(Ustreljenega so našli) dne 3. t. m. 20letnega hlapca F. Skarja iz Ravnika pri Sv. Rupertu na Dolenjskem. S staro puško svojega gospodarja je šel na lov v gozd, in si na neznan način prestrelil prsa.

(Sloveči kranjski raki), ki so zadnja leta v nekaterih vodah skoro popolnoma izumrli, se polagoma po prizadevanju raznih najemnikov ribolova zopet začnajo javljati. Tako se je posrečilo g. Bergmannu, lekarnarju v Novem mestu, zaplediti v nekem potoku 34 cm dolgo rake.

(Ogenj.) Poročali smo že zadnjič o požaru v Gorenjivasi pri Ribnici na Dolenjskem; vpepelil je 21 gospodarjem 69 poslopij. Škode je 101.000 kron, zavarovani so bili za 32.000 kron.

(Volčevi se pogosto prikazujejo) v kočevskem okraju, a le bolj v hudi zimi. Letos pa se je že zdaj priklatil tak kosmatin v vas Rgle in raztrgal ter odnesel jagnje.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministrstvo je dovolilo 22.200 kron prispevka za napravo vodovoda za vasi Vinica, Zapotok in Lipovšica v občini Sodražica ter Sušje in Slatnik v občini Sušje na Dolenjskem.

(Strela.) V fari Borovnici na Notranjskem je dne 7. t. m. tresčilo v neki hribovski vasi v novozgrajeno kočo A. Adama, ki je z vsemi pridelki pogorela do tal. Strela je tudi ubila dva vola, in omamila kočarjevo hčerko.

(Vojak se je ustrelil.) V Celovcu se je ustrelil deželni brambovec Rudolf Glavič.

(Velika požara na Koroškem.) Dne 4. t. m. je začelo gorjeti v Ladinjah, občina St. Peter pod Celovcem v hiši tamošnjega župana. Vseled vetra se je ogenj kmalu razširil tudi na bližnja

motil. Zavedni Gornjegrajski in Pačani, ali vas nič ne bode to v oči? Zakaj molčite? Zatorej, Mozirčanje, dvojezični napis na vaš poštni „om nibus“, da prej ko slej sperete svoj madež.

(Fant streljal na fante) Naše zadnje poročilo, da je nek fant iz Dramelj streljal na fante iz Špitaliča, popravimo danes v toliko, da je nek fant iz Špitaliča streljal na štiri fante iz Dramelj, ker mu je bil eden od teh, gromska strela, vzel „korašfedro“. Streljal pa je nanje s tičnicami in jim jih nasul pod kožo kakor pšena. Vkljub temu so fantje vsi zdravi! Slovenska kri ne „sfali“!

(Umrli je) na Bizeljskem poštar Karol Knurek.

(Od Sv. Trojice pri Slatini) „Požar“. Dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne je pri takajšnem posestniku Franc Hernausu začelo v skednu greti, in je v par minutah bilo celo poslopje v plamenu, in se je ogenj tudi hiše prijel, in tako je bilo hitro oboje poslopje v ognju in ni bilo moči nič rešiti. Zgorelo mu je oboje poslopje do tal in vse žito, krma, orodje, oblačila itd., tako, da je revež zdaj na zimo ob vse svoje premoženje. Dobro je bilo, da je bilo vreme brez vetra, ker drugače bi bilo zelo nevarno za celo vas Velike Rodne. Zažgali so otroci. Torej pazimo na žveplenke, da jih otroci ne dobijo v roke, da se obvarujemo takšnih nesreč. Zahvaliti se moramo tudi požarni brambi slatinski, da je takoj na prošnjo župana prišla gasiti, čeravno ni bilo več mogoče kaj rešiti, pa je vendar prav živo delala in ogenj toliko zadušila, da so poslopja drugih sosedov bila iz nevarnosti. Čudno, da je v tej mali občini že to šesti požar od spomladi tega leta.

(Most med Brežicami in Krško vasjo) čez Savo in Krko je sklenila graditi občina Brežice. Most bo dolg po sedanjem načrtu blizu 500 m, in se proračunavajo stroški na okroglo 500.000 kron. Most bi bil tako izpeljan, da bi vezal tri dežele. Most bi bil železen s kamenitimi podstavki.

(Ptujski občinski zastop) je v svoji zadnji seji dne 1. t. m. sklenil sledeče: Ker je na ptujski gimnaziji prosti tečaj slovenskega jezika za nemške učence, ki traja le dve leti, pomanjkljiv, in ker je redni pouk slovenskega jezika, namenjen učencem slovenske narodnosti, danes brez pomena, ker je na zavodu malo slovenskih dijakov, da, v nekaterih razredih celo nobenega, zato se županu naroča, da pri štajarskem deželnem odboru in pri c. kr. deželnem šolskem svetu izposluje, da naj se v bodoče pouk slovenskega jezika vrši skupno za Slovence in Nemce in sicer v prvih štirih razredih nižje gimnazije z nemškim učnim jezikom. — Slovenskim učencem naj se torej razlaga materni jezik v nemščini! Ta sklep ima nedvomno namen, da si slovenski dijaki, ki pridejo na gimnazijo, ne da bi razumeli nemški, na ta način ne priučijo pravilni slovenščini, ali da se jim domači jezik pristudi, ker bi se ga morali učiti s pomočjo tujega jezika. — Opozorjamo merodajne kroge na ta slučaj.

(Sv. Bolfenk pri Središču.) Dne 6. vinotoka 1901 ustanovilo se je pri Sv. Bolfenku blizu Središča slovensko bralno društvo „Lipa“. Pristopilo je takoj 50 udov in sicer sedem ustanovnih in 43 rednih udov. Predsednikom je bil edno glasno izvoljen g. Franjo Zabavnik mlajši, isto tako ednoglasno g. Franjo Zabavnik star. podpredsednikom, gđ. Sidonija Stuhč kot tajnica, g. Davorin Schönewetter, blagajnikom, g. Ernst Slanc kot knjižničar in pevovodja in g. Čenko Franc. Puklavac Peter, Tomažič Ivan in Šuštarč Franc kot odborniki. Odbor je sestavljen iz devetih članov: Katarina Pugelnik, posestnica v Središču je šla, kakor se poroča, v torek prošlega tedna z neko Hrvatico od doma, in so jo v petek potegnili na hrvaški strani iz Drave mrtvo; na glavi in rokah je imela znake, po katerih se sodi, da je bila nasilno umorjena.

(Obesil se je) dne 5. t. m. posestnik Franc Wretschko iz Renč pri Mariboru, 59 let star na svojem domu. B. l. je nasprotnik slovenskega jezika.

(Umrli je) v Gradcu gđ. Antonija Dekleva hišna posestnica v starosti 40 let.

(Na cesarskem lovu) v Neubergu na Zgor. Štajarskem je bilo ustreljenih 270 divjih živali, med temi 140 divjih koz; zadnji dan je bil plen zlasti bogat, ker je bilo ustreljenih 92 divjih koz.

(Občni zbor „šulferajna“) se je vršil dne 6. t. m. v Brnu; na shodu se je seveda poročalo tudi o šolstvu na Štajarskem. V Št. Ilju se ima nemška enorazrednica razširiti v dvorazrednico; zahtevalo se bode tudi, da nemško šolo na Slatini prevzame dežela. Društvena šola v Pekrah se je razširila v dvorazrednico. V Ormožu se je prodalo poslopje za otroški vrtec, ker je ta dobil prostor v šolskem poslopiju. Odpravljane dvojezičnih šol se pri nas nadaljuje, in delo za nemške javne in zasebne šole uspeva. V Sl. Bistrici je že dovršeno poslopje za nemško šolo. Društvo je prispevalo k tej zgradbi z 11.000 K. Dvojezično šolo v Ormožu se je posrečilo odstraniti, in otvorila se je čisto nemška šola. Na shodu se je tudi izrazilo upanje, da se skoro tudi v Šo stanju otvori nemška šola. Da se je zabavljalo tudi čez celjske šolske sestre, ni treba omenjati. — Društvo je v preteklem letu izdalo za šolske namene 372.224 K; mnogo darov je prišlo iz Nemčije. Društvo ima posebne potovalne učitelje, ki so agitatorji za društvo in oživljajo podružnice. — Zopet glasen „memento“ vsem narodnim krogom, da zdaj ni čas za spanje!

Sola in dom.

Slavnostna otvoritev novega šolskega poslopja v Trbovljah.

Stvaren popis v petih delih.

I. Občne črtice o kraju in občini Trbovlje.

Ni menda kraja na Slovenskem Štajarju na deželi, ki bi se mogel ponašati s tako lepim, v vseh oziirih primernim šolskim poslopijem, nego je Trbovlje.

Občina Trbovlje je žrtvovala za svoj najdražji zaklad za svojo mladino nad 46.000 kron, da ji je postavila novo svetišče vzgoje in pouka, krasno novo šolsko poslopje s šestimi razredi za dečke in deklice in s stanovanjem za šolskega slugo na najprimernejšem in najlepšem prostoru ob okrajni cesti, a prejšnje staro poslopje je dala preurediti v stanovanje za vse učiteljstvo. Ako uvažimo, da se nahajate v Trbovljah še dve šoli premogokopove družbe, štirirazredna deška in štirirazredna dekliška šola z utrakvističnim (dvojezičnim) učnim jezikom in pri Sv. Katarini še enorazredna šola, smemo trditi, da nadkrijujejo Trbovlje vsak kraj Slovenskega Štajarja na deželi po številu, otrok šol in razredov; kajti tu vzgaja in poučuje 15 učiteljev in učiteljic mladino prebivalstva Trbovlje je po imenu vas, po obliki pa trg. V Trboveljski vasi so samo lepe po edno in več nadstropne hiše, ki pričajo, da so Trboveljčani premožni ljudje. Krasno novo šolsko poslopje pa naznanja s ponosom svetu, da skrbje Trboveljčani uštevijo tudi kmate v celi občini za napredek svojega kraja in za povzdigo šolstva bolj nego v kak drugi občini. Kako so poskrbeli oni v šolskem svetu, ki so svojo narodno dolžnost sprejeli tako srčno, tako uspešno, to nam kažejo vsi, ki so bili pri otvoritvi novega šolskega poslopja.

ozirom na število prebivalstva največja občina cele štajarske dežele. Ona nadkrijuje s svojim številom prebivalstva vse trge in mesta cele dežele, tudi Celje in Ptuj, le Maribor in Gradec sta ji daleč naprej.

Slovinci med Muro, Dravo in Dravinjo, ki imajo v edni fari navadno po 3, 4, 5, 6 in še več malih občin edna po 200, 300, 400, 500 prebivalcev, se bodo gotovo čudili izvedeti, da obsega občina Trbovlje celo veliko faro Trbovlje in še velik kos fare na Dolu, ona šteje 11.000 prebivalcev. Občinski zastop, na čelu s svojim županom g. Ferdinandom Rošem, je v slovenskih rokah, ki se zaveda svoje avtonomne moči in uraduje v slovenskem jeziku, kar bodi povedano v lep izgled vsem onim malim občinam Slovenskega Štajarja, posebno onim ob slovensko-nemški meji, ki se pačijo s tujim perjem z — nemškim jezikom.

Naša največja kmetijska občina v deželi je sebi na čast postavila z novim šolskim poslopijem krasen spomenik razumnosti. Trboveljski davkoplačevalci od mogotca do kmata, lastinarja in delavca, vsi so umeli zlati nauk slavnega Slomškega, da je treba zidati svetišču prosvete lepa in primerna šolska poslopja. Slavni, za izomiko ljudstva goreči Slomšek je pisal, „da je pač žalostno, ako srečujemo po svetu toliko imenitnih srenj, kjer zidajo kmeteje svoji živini hleve, kakor grajščine, svoji deci pa ne postavijo potrebne šole, da se mora učiti v kaki temni, tesni čumnati. Vsak za se si postavljajo vrle hiše, kakor gradiče, za celo župnijo pa mora biti dobra dimnica. Tako se godi srenji, ki nima prave glave; vsak nase vleče in za se skrbi, za občino pa nobeden, ter ne pomisli, da je vsem grdo, ako ni pri župniji lepe cerkve in lične šole. Lepa cerkev in prostorna šola sta cele duhovnijske časti in hvale, pa tudi hasen.“

Čast in hvalo torej in največji hasek občini Trbovlje.

Druge slovenske novice.

(50letnico učiteljstva) je praznoval te dni g. nadučitelj Fran Raktelj v Ljubljani. „Ljubljansko učiteljsko društvo“ je to proslavilo s sereno slavljenca in z banketom.

(Požigalca na Kropi) na Gorenjskem so prišli te dni, ko je hotel zopet zanetiti ogenj. Priznal je, da je ednajstkrat zažigal, a petkrat se mu je posrečilo zažgati.

(Nesreča) Pri cementnem podjetju v Mojstrani na Gorenjskem se je skala, težka 600 kg. zvalila na laškega delavca Vitorija in ga ubila.

(Ustreljenega so našli) dne 3. t. m. 20letnega hlapca F. Skarja iz Ravnika pri Sv. Rupertu na Dolenjskem. S staro puško svojega gospodarja je šel na lov v gozd, in si na neznan način prestrelil prsa.

(Sloveči kranjski raki), ki so zadnja leta v nekaterih vodah skoro popolnoma izumrli, se polagoma po prizadevanju raznih najemnikov ribolova zopet začnajo javljati. Tako se je posrečilo g. Bergmannu, lekarnarju v Novem mestu, zaploditi v nekem potoku 34 cm dolgo rake.

(Ogenj.) Poročali smo že zadnjič o požaru v Gorenjivasi pri Ribnici na Dolenjskem; vpepelil je 21 gospodarjem 69 poslopij. Škode je 101.000 kron, zavarovani so bili za 32.000 kron.

(Volkovi se pogosto prikazujejo) v kočevskem okraju; a le bolj v hudi zimi. Letos pa se je že zdaj priklatil tak kosmatin v vas Rgle in raztrgal ter odnesel jagnje.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministrstvo je dodelilo 22.200 kron prispevka za naprave za vodo za vasi Vinica, Zapotok in Ljubljana. V Ljubljani je bil to prvi leto, ko so v vseh treh vasi postavili nove naprave za vodo.

sosedna poslopja, tako da je zgorelo vsega skupaj sedem poslopij. — Dne 5. t. m. je nastal požar na posestvu pl. Edlmana na Gorici, kjer je tudi gospodinska šola c. kr. kmetijske družbe. Omenjenemu posestniku so pogorela vsa jako obsežna poslopja in tudi gospodinska šola. — Trdi se, da so na obeh krajih zažgali otroci, igrajoči se z žveplenkami.

(Kdo bo škof v Trstu?) Prvotno se je govorilo, da utegne biti naslednik pokojnega škofa Šterka prošt Jordan v Gorici. Zdaj menijo, da bi mogel to postati kanonik in stolni dekan v Gorici, dr. Fr. Sedej, čuje se pa tudi, da bi prišel v Trst krški škof Mahnič, ali pa kapiteljski vikar v Trstu, Patronio, ki vodi sedaj škofovske posle in je privrženec irredente. Sicer pa naj bo izvoljen ta ali oni, slovenska stvar ne pridobi nič, ker tega ne dopušča sistem.

(Več delavcev ponesrečilo.) V Trstu se je pri zidanju nekega poslopja podrla v ponedeljek troje obokov ter pokopalo pod seboj sedem delavcev, med katerimi je eden takoj umrl, od drugih šest pa so trije nevarno, trije pa lahko ranjeni. Nekaj dni poprej so odstranili leseno ogrado, ki je podpiralo oboke, in to je bilo vzrok nesreči.

(V adrijskem morju) pri Lukovi blizu Reke so ujeli morskega volka, ki je 5½ m dolg in 2000 kil težak.

(Trtna uš.) Uradne poizvedbe na licu mesta v Dornbergu na Goriškem so dognale, da je v tamošnjih vinogradih trtna uš ponekod uničila do polovice, drugod do tri četrti ne in na nekih terih mestih celo ves vinski pridelek.

(Ruski minister v Istri.) Razni listi poročajo, da bo ruski minister notranjih stvari prepotoval Evropo, in bo o tej priliki obiskal tudi istrske obale.

(Poslanec na Reki) v ogrsko državno zbornico je izvoljen z 839 glasovi grof L. Bathyany, nekdanji guverner na Reki; laški protikandidat je ostal v manjšini, ker so Hrvatje oddali svoje glasove ogrskemu kandidatu. Lahki so uprizorili po volitvah velike demonstracije; 124 oseb je bilo aretovanih, večinoma laških irredentistov.

Dopisi.

Iz Galicije v Sav. dolini. Ne vem, če je že bil kdaj tiskan kak dopis iz naše fare v Vašem cenjenem listu, zato sem sklenil jaz poslati Vam nekaj vrstic, ter blagim bralcem „Domovine“ razjasniti tudi nekoliko naše družabne razmere.

Dolgo ni bilo pri nas nobenega pravega društva; bila je sicer podružnica sv. Cirila in Metoda, pa ta je sedaj menda popolnoma zaspala; a letošnje leto so posebno nekateri fantje spoznali potrebo, osnovati kako društvo v izobrazbo kmetijskega ljudstva.

Dne 16. maja t. l. je bil ustanovni shod, katerega se je udeležilo nad 200 ljudi. Prišel je tudi gosp. Belč, potovalni učitelj, potem gospod Petriček, nadučitelj iz Žalca. Posebno hvaležni smo pa g. Iv. Kaču, ki je v jedrnatih besedah razložil velik pomen in korist takih društev na deželi. Posebno pri nas je bilo tako društvo potrebno, ker je lega za sadje in vinorejo kakor nalašč ustvarjena. Kjer pa hoče kmet napredovati, se mora najprej naobraziti. To se pa doseže s čitanjem knjig in časopisov. Zato si je društvo že pri osnovanju naročilo nekatere časopise. Društvo ima sedaj naročene: „Domovino“, „Slov. Gospodar“, „Domoljub“, „Vinarski in vrtarski list“ in „Dom in Svet“. Pošiljajo društvu: g. J. Klemenčič, „Domovino“ in „Slov. Gospodarja“, č. g. župnik I. Košar, „Svetilnika“ in „Slov. Gospodarja“, za kar jim tem potom izrekamo zahvalo.

Zatorej dragi Galičani, posebno vi fantje, osnovni odbor se obrača do vas, ter vas vlijudno vabi v svoj tabor. Vsakemu je znano, da dandanes vsak sam more le malo storiti, zato se pa združimo v svojo korist. Majhno udarno, ki jo bo za društvo dal, bo vsak lahko pogrešal, zato se bo pa veliko koristnega naučil ter včasili pošteno razveselil. Zdaj se bo začelo nabiranje in vpisovanje novih udov, in sicer zato, ker v jeseni ima vsak bolj denar, kot čez leto. Torej močje, fantje, pobrinite se in ne bodite malomarni za dobro reč, posebno tudi, ker je marljiv naš

nadučitelj, g. Jožef Klemenčič, obljubil tudi poučevati o čebelarstvu. In to more vsakega razveseliti, ker je ta gospod v čebelarstvu strokovnjak.

Davorin Krajnc.

Iz Ciglenc pri Slovenski Bistrici. Pri nas smo imeli dne 28. septembra t. l. občinske volitve, ki so po zaslugi volilne komisije postale prav zanimive. Naša občina je bila doslej v rokah nemčurjev, samih pristašev mogočnega Stigerja, in da bi predstojajoče volitve izpadle ugodno za nemško stranko, so bile dvakrat prestavljene. Slednjič je prišlo vendar do dolgo zaželenega dneva. V tretjem, in drugem razredu so se vršile volitve prav mirno, v tretjem razredu so zmagali slovenski kmetje, v drugem pa za sedaj še Stigerjevi privrženci. Pri volitvah v prvem razredu pa je prišlo do usodnega čina. Volilo je že sedem volilcev, med temi predstojnik občine, Ačko, ki je položil volilni list na mizo, nek član komisije pa je na to prečital napisane, nam nasprotno kandidate, Ačko je pokimal z glavo in odšel. Nato nastopi osmi volilec, slovenski narodni kmet in položil volilni list na mizo; ker dotični posestnik radi starosti brez oči ne more več brati, je pristopil k njemu g. župnik iz Laporjev, ki se je kot pooblaščen volilni mož mudil v sobi, da bi mu prečital imena kandidatov. Tedaj se je pa zgodilo, ljudje božji, čudo! Nek uradnik grofa Attemsa in njegov lovec priskočita kričaje, — poslednji je imel seveda puško na rami — in zahtevata, da se to ne sme zgoditi, da takšna volitev ni veljavna. Na to se je pa zgodilo še večje čudo. Predsednik volilne komisije, namestu, da bi omenjena dva poklical k redu, da naj se obnašata tako, kakor se spodobi omikanim ljudem, je ustavil volitev in razpustil volilno komisijo. Ko so potem navzoči volilci odločno zahtevali, naj pove vzrok, zakaj se je to storilo, so dobili odgovor: Križanje in tuljenje Bistričanov. Stiger je seveda to odobral, kar se je zgodilo, namestu da bi se bil potegnil za kmete volilce. In vendar povdarja vedno, kakšen prijatelj slovenskih kmetov da je. Kako pravično je bilo postopanje volilne komisije, dokazuje to, da je pooblaščenec grofa Attemsa volil brez pooblastila, to seveda zato, ker je volil nemške kandidate. Sicer pa je vkljub temu nemčurski stranki v Ciglencih odzvonilo za vselej.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici. (Se enkrat požarna bramba.) V zadnjem času sem čital po menljiv dopis v „Stajarcu“ o našem gasilnem društvu. Omenjen dopisnik bi naj čas v druge koristnejše namene porabil, ne pa da svojo čast in značaj s protinarnimi dopisi podkopuje in žali slovenske mladeniče, živeče v napornem delu, a vendar goreče za domovino.

V pojasnilo kratek sestavek:

Naše gasilno društvo je bilo ustanovljeno od takrat zavednih (?) Jurjevčanov Vaupotiča in Brumena. Imeli so nemško povelje, a sčasoma je vse zaspalo in razpadlo, dokler niso pri novih volitvah narodni fantje zahtevali slovensko povelje in dejali, da tedaj tudi v obilnem številu pristopijo. In res, obveljalo je. Dali so čast besedi materni vsaj tam, kjer je prilžnost in osnovali prerajeno gasilno društvo. Še le sedaj so dobili nekaj podpore od narodnih mož in zavodov, s katero so pokrili dolgove, in le par čelad in sablja dela našemu dopisniku in nemčurjem toliko preglavice, katere je društvo kupilo načelniku in moštvo. Hčejo namreč, da bi z denarjem, ki ga je stala sablja, kupili 50 m dolge cevi pri brizgalnici, ker jih je prejšnje staro društvo pri raznih prilikah, kakor pri paromlinu in studenčih popolnoma raztrgalo, a ni jim znano, da je „Zaveza stajarskih gasilnih društev v Gradcu“, kakor vsakemu potrebnemu društvu obljubila cevi brezplačno, in bi jih že davno imeli, da nas protniki ne delajo proti društvu brez poviha.

To v pojasnilo cenjenim čitateljem, zakaj moramo pri požarih mašiti cevi.

Narodno-gospodarske novice.

Slovensko kmetijstvo in slov. kmetijske šole. (Konec)

V ostalih gospodarskih šolskih poslopih stanjalo že tuje navodilne pri praktičnih delih, vinogradarstvu, sadjarstvu, ter ob enem kletarstvu.

Storje pomožni učitelji stanujejo pa v bližnjem Novem mestu, namreč učitelj za verouk živinozdravništvo, gozdarstvo in petje. Predmeti, kateri se na tej šoli poučujejo, so sledeči: 1. osnovni ali v obče izobražujoči: verouk, slovenski jezik, nemški jezik, zemljepisje z meteorologijo, računstvo, geometrija, geometrično risanje, risanje načrtov ter orodja in strojev, fizika, kemija, naravoslovje (živalstvo, rastlinstvo, rudinstvo), vinogradarstvo s kletarstvom, poljedelstvo, živinoreja, čebelarstvo, zelenjadarstvo, gozdarstvo, petje.

Značaj obče slovenske kmetijske šole podeljuje grški šoli tudi to, da se v nji istinito mladenčji vseh slovenskih pokrajin šolajo. Največ je seveda da v nji Kranjci, pa nahajajo se tudi Štajarci, Goričani, tržaški okoličani, Istrijani, Korošci, da, tudi Hrvatje dovršili so jo že z najboljšim uspehom.

Učenci grške šole, seveda da tisti, katere se sme smatrati njenim pravem, zaželjenem učnem materijalom, to so tisti, kateri so iz pravega namena, iz ljubezni do stvari, do težavnega kmetijskega stanu in njegovega napredka v njo prišli, ne pa v korekcijo v njo prisiljeni bili — kakor na vsaki kmetijski in sploh strokovni šoli je tudi takih vedno kaj malega na Grmu — dokazali so se vsi na lastnih posestvih, kakor tudi kot uslužbenci na večjih tujih posestvih, da so prav spretni, kmetijski napredek z naporom in uspehom goječi ljudje, kakršnih si v spodbudo in posnemanje po vseh slovenskih pokrajinah le obilo število želeli moramo. V grmsko šolo prisiljenim, ali pa takim njenim sicer znabit prav učenim, katerim po dovršeni šoli na lastnem gospodarstvu očetje čisto nič veljati ne puste, češ: „Kje si bil ti, ko sem jaz že to vedel in znal, mene ne bodeš nič učil, le spravi se od doma“ itd.; takim grmskim učencem se seveda ni čuditi, ako svoj dom, znabiti še svoj stan zapuste, ter se drugemu posvetijo. Takih prikazni vajeni smo dandanes i pri učencih drugih strokovnih šol, osobito vsled vpliva — vojaške dolžnosti.

Prav pred kratkem je bilo v večjih strokovnih kmetijskih, in ne strokovnih, političnih, slovenskih listih brati, da razpisuje deželni odbor kranjski več štipendij za kranjske mladeniče, kateri bi hoteli v grmsko šolo, na kateri se novo šolsko leto 1901/1902 dne 5. novembra prične, vstopiti. Ob enem razpisal je pa deželni odbor kranjski tudi več mest plačujočih učencev na Grmu. Kakor ne dvomimo, da se je za razpisane štipendije že dovolj prosilcev oglasilo, tako smatramo za svojo narodno dolžnost, da opozorimo naše premožnejše kmetijske čitatele na razpisana mesta plačujočih učencev na grmske šole. Tak premožnejši, napredni kmetijski gospodar, kateri želi, da se njegov, gospodarstvu namenjeni sin kmetijsko strokovno izobrazi, kakor to dandanašnji duh časa, duh splošnega strokovnega napredovanja zahteva; vsak tak naj nikdar ne odlašaj, svojega sina na Grm, na našo najpopolnejšo slovensko kmetijsko šolo poslati, da se tam dve leti šola.

To naj stori vsak tak naš gospodar v popolni zavesti, da mu nikdar žal ne bode za mali denar, katerega bode na Grmu za strokovno izobrazbo sina potrosil, kajti, povrnilo mu ga bo njegovo napredno gospodarstvo v obilni meri, in ob ednem bo vsak tak učenec v svoji okolici pravi pionir kmetijskega napredka, kateri je edino v stanu, naše kmetijsko prebivalstvo resolne rešiti, ter ga do dobrega gnotnega izhajanja in do skrajno zaželjene prave stanovske zavesti dovesti.

Koliko da stane šolanje na Grmu, kakor tudi vse druge podatke o sprejemu itd., vse to poizve lahko vsak od vodstva šole.

Politični pregled.

(Državni zbor.) V prihodnjem zasedanju državnega zbora predloži vlada več novih zakonskih osnov narodno-gospodarskega značaja. Med temi se posebno omenja zakon o preuredbi trgovine z žitom, o pospeševanju zgradbe cenih delavskih hiš ter zakon proti pijančenju. — Prve dni bo volitev podpredsednika, in vzbujajo to vprašanje že zdaj veliko zanimanje.

(Deželnozbornske volitve na Tirolskem) so že razpisane in se vrše v prvih osmih dneh decembra t. l. Volilna borba bo precej vroča, in se bo vršila v mestni skupini med nemško liberalno in novo ljudsko stranko. V kmečki skupini vzbuja zanimanje, kako bode postopali obe katoliški stranki, namreč konservativna in krščansko-socialna, ki hočeta postaviti vsaka svoje kandidate.

(Volitve v deželni zbor češki.) Dne 8. t. m. so se vršile volitve v kmečkih občinah, in je bilo, kolikor je doslej znano, izvoljenih 21 Mladočehov, 15 čeških agrarcev, 11 Vsenemcev, trije nemški naprednjaki, trije nemški nacionalci, dva nemška agrarca, eden nemški krščanski socialist in eden češki radikalec. Potrebni je 22 ožjih volitev. — Dosedaj so bile kmečke občine zastopane po 44 Mladočehih, 21 nemških naprednjakih, štirih nemških nacionalcih, štirih čeških agrarcih, štirih Vsenemcih, ednem Staročehu in ednem nemškem krščanskem socialistu. Kmečke občine volijo vsega skupaj 79 poslancev, od teh odpada na češke okraje 49, na nemške pa 30. — Mladočehi so izgubili torej precej mandator na korist agrarcem, kar je bilo pa tudi pričakovati; na nemški strani pa so Vsenemci pridobili sedem mandatov.

(Volitve v ogrski državni zbor.) Sedaj so znani uspehi iz vseh 411 okrajev, v katerih so bile doslej odrejene volitve. Liberalna stranka je zmagala v 262 okrajih, ljudska stranka v 20, Košutova stranka v 75, Ugronova v 10. V 13 okrajih so bili izvoljeni kandidati, ki ne pripadajo nobeni stranki, štirje Slovaki, eden Srb in eden demokrat. V 23 okrajih se bodo vršile ožje volitve, v dveh okrajih je bila volitev ustavljena. Srbska liberalna stranka je postavila v petih volilnih okrajih svoje kandidate, a srbska radikalna stranka je sklenila, da se ne udeleži volitev; tako se je zgodilo, da so štirje kandidati padli. Poleg tega pa je nastopilo še šest srbskih kandidatov z vladnim programom, od katerih sta bila tudi samo dva izvoljena. Slovaški listi pišejo, da se letos ni vplivalo na volilce več z vojaško oboroženo silo kakor prejšnja leta, zato pa se je tembolj delalo z denarjem in pijačo. Izvoljeni slovaški poslanci imajo velike večine; močno je iznenadil vse padec dr. Mudrona, ki je kandidiral v Turčanskem sv. Martinu in ostal z 61 glasovi v manjšini. Proti tej volitvi se je uročila pritožba.

(Ogrski državni zbor) je sklican na dan 24. t. m., a po hišnem redu se poslanci zberejo le dne 26. t. m. v zbornici. Kdo bo predsednik zbornice namestu umrlega D. Szilagyi je še ni gotovo, piše se, da bi utegnil to postati grof A. Apponyi.

(Zavod sv. Jeronima v Rimu.) Z imenovanjem dr. Pazmana podpravnateljem omenjenega zavoda se je ta zadeva obrnila Hrvatoma v prid. Laška vlada je torej odjenjala pred avstrijsko diplomacijo, kateri je bil že takoj s početka, predno je bil objavljen, priobčen papežev breve, in ga je ona v celoti odobrila. — Zdaj je prišlo na dan, da je laška vlada sama nahujskala one Dalmatince, ki so z Alačevićem na čelu tolovajski udarli v zavod, da so delali torej ti v popolnem soglasju z laško vlado, in jim je sam naučni minister to nasvetoval.

(V Srbiji) se snide državni zbor dne 14. t. m.; otvoril ga bo kralj Aleksander s prestolnim govorom. Takoj pričetkom zasedanja predloži vlada podrobne načrte z namenom, da se izvrši nova ustava. Ker razpolaga vlada z veliko večino, bode zasedanje gotovo mirno.

(Balkan.) Te dni so se sešli v Belemgradu zastopniki Srbije, Bolgarske in Črnogore na posvetovanje. Teh posvetovanj se je udeležil tudi voditelj ruskega zastopništva v Belemgradu. Posvetovali so se o složnem postopanju ob dogodkih, ki bi utegnili nastati na Balkanu. Ta posvetovanja so dunajske kroge precej vznemirila, zato opozarjajo Rusijo, da bi se po takih spletkarje njih mogel razbiti dogovor od l. 1897 med njo in Avstrijo.

(Francosko-turški razpor) še vedno ni poravnat, ker se brani, oziroma, ker ne more Turčija poravnati zahteve Francije v znesku 345.000 turških funtov. Francoski poslaniški svetnik je sedaj Turčiji zagrozil, da bode Fran-

cija nastopila ostreje, ako Turčija ne izpolni svoje dolžnosti.

(Turčija) bo menda slednjič vendar le prisiljena odstopiti otok Kreta Grški. Na potovanju ruskega cara se je baje o tem razpravljalo v njegovi navzočnosti, in je baje car dal dovoljenje za rešitev Grški v korist. Tudi druge države so s tem zadovoljne, seveda razun Turčije. Da se to k temu prisili, namerava odposlati Rusija v turško vodovje sedem vojnih ladij; s tem pa hoče prisiliti Turčijo tudi v to, da v Armeniji in v drugih evropsko-turških deželah napravi red in mir. — Zadnji čas se je začel nevarno gibati panislamizem, t. j. gibanje, ki hoče združiti vse Turke, katerih je okoli 300 milijonov v Evropi in v Aziji. To gibanje hujska vsenemška zarota zlasti zoper Rusijo.

(Vojna v Južni Afriki) Položaj na bojišču je še vedno isti; boji se končujejo navadno s s tem, da se Angleži z velikimi izgubami umaknejo. Denarni položaj Angležev je zelo neugoden, zato menijo sklicati parlament, da dovoli nov kredit za vojno; treba bode še 60 milijonov funtov šterlingov. Pri Moedwilu, kjer je Delarey zgrabil angleškega polkovnika Kekewicha, so imeli Angleži 35 mrtvih, ranjenih pa 22 častnikov in 150 mož. Kitchener zahteva novih in močnih oddelkov jezdecov, da nadomeste utrjene. Vsak mesec zahteva, da naj se mu pošlje po 8000 novih konj. — Burom baje ni sile, poročajo, da jih je še vseh skupaj 27.000. Da ostane zmaga njim, so trdno prepričani.

Književnost.

(„Zveza slovenskih posojilnic“ in njen najnovejši 11. Letopis.) V sedanjih, po neopravičenih političnih strankah razburkanih časih deluje le malo društev na Slovenskem, do katerih imajo, ali pravzaprav do katerih bi imeli morali vsi Slovenci neomejeno zaupanje. Med temi, zalibog maloštevilnimi društvi je „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celju. Če zasluži katero društvo vsestranske pohvale in vsestranske podpore, zasluži jo gotovo to društvo, ki deluje že skoro 20 let. Mi pravimo deluje, kajti ono res deluje neumorno, neprestano, nepristransko za vse Slovence, najsi pripadajo k tej ali oni politični struji. Glejte, ljubi Slovenci! To društvo ima sleherni leto najmanj en občni zbor, prireja tudi poučne shode, n. pr. letos v Celovcu, izdaja poučne listine, izvršuje revizijo slovenskih posojilnic, kar posebno danes z veseljem povdarjamo — prihaja redno na dan s svojim Letopisom, od katerega je ravnokar priobčila že 11. letnik, ki dela društvu in sestavitelju, tajniku g. Fr. Joštu vso čast. V čveterki prinaša na 90. straneh in v lepi obliki, ki diči tiskarno g. Drag. Hribarja, to-le stvarino: predgovor, imenik slovenskih posojilnic, ki so član „Zveze“ (s sedežem, ravnateljstvom, nadzorstvom itd.), imenik slov. posojilnic, katere niso član „Zveze“, statistiko, in sicer denarno gibanje in drugo denarno statistiko posojilnic-društvenic slovenske „Zveze“, zaključek, okrožnice, zapisnik lanskega občnega zbora, zakonski načrt s pojasnilom o bodoči obligatorični reviziji, važne razsodbe in ukaze, pregled o lanskem in letošnjem revizijah, denarni račun „Zveze“, odbor „Zveze“ in obrazec za računski zaključek posojilnic Iz imenika posnemamo, da ima „Zveza“ na Koroškem 20 (vse), Kranjskem 28 (veliko premalo!), na Primorskem 12 (tudi veliko premalo!), in na Štajarskem 42, skupno torej 102 posojilnic-društvenic. Drugih posojilnic je še po tem Letopisu: na Kranjskem 71 (pri tem številu je ena preveč, ena pa premalo všteta, kajti posojilnica v Podbrezji na Gorenjskem je že pred 10 leti likvidirala, in druge („narodne“) posojilnice v Radečah, ki je začela nedavno delovati, ni še v tem imeniku; na Primorskem 45 (v tem številu je veliko konsumnih društev, vmes nekaj takih, ki so likvidirala); na Štajarskem 5 (tu je izpuščena prva posojilnica pri Sv. Trojici v Slov. gor., od katere je želeti, da se pridruži „Zvezi“ kakor se je njena odnotna sestra; to željo imamo sicer tudi gledé vseh pet, osobito gledé onih, katere so v dobrih rokah, n. pr. Sv. Duh na Ostrem vrhu). Skupaj tedaj je posojilnic-nedruštvenic 121, in društvenih 102; torej je vseh teh denarnih zavodov 223 po vsem Slovenskem. Kakor kaže ta skrbno sestavljeni Letopis na-

dalje, so imele posojilnice-društvenice lani toliko le denarnega prometa:

Na Koroškem	K 4.362.263,62
„ Kranjskem	35.864.870,47
„ Primorskem	8.356.431,43
„ Štajarskem	24.127.173,43

Skupaj K 72.710.738,95

Pasiv in aktiv so pa imele te posojilnice:

Na Koroškem	dvakrat po K 4.328.720,69
„ Kranjskem	14.780.553,03
„ Primorskem	4.868.067,74
„ Štajarskem	18.306.851,66

Skupaj K 42.284.193,12

To so poglavitna števila iz te veleznanimive in zelo obširne statistike, iz katere bi radi še mnogo, mnogo podatkov navedli, ako bi le dovolj prostora imeli. Ker pa nam ga nedostaja, moramo vsem posojilnicam le toplo priporočati, da sežejo po tem krasnem Letopisu, čegar sestavljenje je moralo vrlemu tajniku in revizorju povzročiti neizmerno truda, skrb in potrpežljivosti, založnici vrli „Zvezi“ pa veliko denarne žrtve. Ta Letopis pa nam kaže, kako marljive čebelice so Slovenci, ki so tako maloštevilni in še politično na dve nespametni stranki razcepljeni, pa vendar vzdržujejo tako vrlo društvo, kakršno je ta „Zveza slovenskih posojilnic“, katero čisto nič ne zaostaja za enakim češkim društvom, katero je pa podpirano lahko od 600 čeških založnic.

Ivan Lapajne.

Razne stvari.

(Plodna žena.) V češkem mestu Nimesu je rodila te dni neka 43letna žena dvajsetega otroka.

(Brkast otrok.) Te dni je prinesla v Petrograd kmetica Tionija Zmajeva z vasi Tosno štirimesečnega dečka z lepimi brkami pod noskom. Neki petrograški brijač, torej veščak, ga je vzel za svojega.

(Ameriške dame in alkohol.) Mnogi ameriški močje so zadnji čas s strahom opazili, da se kažejo pri njihovih ženah sledovi pijanosti. In čudom so se čudili močje, ker njih ženske niso zavživale prav nič alkoholčnih pijač in vendar so se sledovi pijanosti vedno občutnejše kazali pri nežnem spolu. Sedaj pa so prišli močje na sled ženskim spletkam. Piti bilo je ženske sram, zato so jedle bombone, katere je izdelovala neka tvrdka, in ki je v bombone pri mešavala mnogo alkohola. Ti alkoholčni bomboni so ženske vpijanili namestu pijače.

(V enem letu delavec in milijonar.) V za hodni Mehiki vzbuja v zadnjem času veliko zanimanje neki Pedro Alvarado, kateri je bil še pred tričetr leti navaden delavec, sedaj pa znašajo njegovi mesečni dohodki 500.000 gl. Našel je namreč silno bogat rov. Alvarado je baje jako radodaren; ves svoj denar pa ima doma, mesto da bi ga naložil v kaki banki. Zunaj ga spremlja vedno osem oročnikov, ker nosi seboj vsaj 500.000 gl. V Parkaisu zida mladi milijonar krasno veliko palačo-bojnišnico. Tudi cerkev je že sezidal.

 2 italijanski veliki beli goski
in 2 toulouser veliki sivi goski

so naprodaj.

Naslov pove upravništvo tega lista. (358) 1

Išče se mlinar

pošten in zvest v svojih delih in dobro izučen brez družine pri Alojzu Kupecu v St. Pavlu pri Preboldu, Štajarsko. — Delo se takoj prične ali za plačo (48) 3-5 ali na račun.

Prave kranjske klobase

velike, po 18 kr. ena, šunka brez kosti (Rollschinke) po 90 kr., prašičja glava brez kosti po 40 kr., suho meso in slanina po 70 kr., salame po 80 kr. kilo. Brinovec po 1 gl. 20 kr. liter pošilja proti povzetju

(291) 6-5 Janez Ev. Sirc v Kranju.

Odlikovan s kolajno na pariški razstavi leta 1900.

Vse vrste (350) 3-2 tamburic

priloga tvrđka

J. Stjepušin

v Sisku

na Hrvaškem.

Ilustrovani ceniki
se pošiljajo na
zahtevo franko.

Odlikovan s kolajno na budapeštanski razstavi leta 1896.

Naprodaj

je večja gostilna v obližu Celja pod jako ugodnimi pogoji.

Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Domovine“.

(375) 4-2

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Zelo pripravna hiša

za gostilno in trgovino mešanega blaga je po zelo ugodni ceni oddati v najem. Natančneje se izve pri graščinskem oskrbnistvu „Miljanec“, (256) 22 pošta Podčetrtek via Poljčane.

Krojači

za delo v akordu, iščejo se v Celju. — Kje, pove upravnistvo našega lista.

Dober ključalničar

išče se za neko kranjsko predilnico in tkalnico. Dotičnik mora biti popolnoma vešč dela, ki je v takih tovarnah ali se nameri. Oženjeni imajo prednost. — Ponudbe upravnistvu našega lista (354) 3-2 v Celju.

Več svetilk

(Blitzlampen)

po nizki ceni naprodaj. — Več pove Dragotin Hribar v Celju.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj belgijski poštini parnik.

Red Star Line iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Poljskila daje Red Star Line, Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa
Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Linsbrunn.

V blagohotno pozornost!

Velika zaloga *** **

*** konfekcijskega blaga

JOSIP HOČEVAR

v Celju, Kolodvorska ulica šte. 5

priloga za bližajočo se

jesensko in zimsko sezono

svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi vsakovrstne športne suknje najnovejše mode, površnike, haveloke itd. v vsaki velikosti in fazoni

po čudovito nizkih cenah.

Sukno najnovejših vrst vedno v zalogi. Naročila po meri izvršujejo se hitro in natančno po najnovejših modnih žurnalih.

(324) 6-5

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vsa stavbena potrebščina v največji izbi.

Opaznja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščin, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavnih in pohljstvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Zaloga Tomažev žlindre za celjsko in brežiško okrajno glavarstvo. Najizdatnejše gnojilo za travnike.

V-lika izber železnih nagrobnih križev!

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franco kataloge v slovenskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtno in gospodarske namene.

Cene nize kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Ugodni plačilni pogoji.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

(161)

privilegiran lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Na slovenska vprašanja se odgovarja slovensko.

Neštevilno zahvalnih pisem vsakomur na razpolago.

POMADA IZ LILIJ.

Brez olja in masti. Pedeljuje licu fino in mlado polt in koži bel lesk. Z njeno uporabo izginejo solnčne pege in zakašni črvi brez sledu. Cena 3 ločkom 3 K. a. pošte proti preplačilu 1 K.

Vse se

ločene boleti,

teško prebavo, zlasti pri po-

manjkanju teka, riganju in drugih že-

ločnih slabostih, pri krču in prenapetem

žolodcu, zaslinjenju, navalu krvi v glavo (kongestije),

boleznih črev, potem kašelj, prana bolezen in zamolkost, zobobol, glaste, zlatenico in zlato žilo ozdravlja

ANTIRHEUMIN-MAZILO

proti protinu, riganju v rokah in nogah. Cena 1 steklenici 3 kroni 40 vinarjev, 2 steklenici 4 kroni 40 vinarjev, 3 steklenici 6 kron 40 vinarjev s poštino, ako se denar naprej pošlje.

življenski balzam „SALVATOR“

Čisti kri ter je brezopojno najbolje domače sredstvo za vse mogoče notranje in zunanje boleti, odstranjuje nečiste sokove in s tem daljša človeško življenje. — Zdravi vse mogoče, tudi stare rane, ter še mnoge druge bolezni, kakor je to na vsakem steklenici pri-

loženem navodilu razvidno. Cena ovoj 12 K.

5 K, 24 flašic 9 K, 48 flašic 16 K, brez poštine, ako se denar pošlje

na prej. Salvatorale-

karni v Va-

razdin.

za tajne bolniki

CAPSULE VEGETABILE

za tajne bolniki

Naročila

naj se pošiljajo

na glavno skladišče

FR. RIEDLA

lekarna pri SALVATOR-ju

VARAŽDIN (Hrvatsko).

Najboljša domača sredstva.

Naj ne manjka v nobeni hiši!

KADILCI!
 ZAHTEVAJTE POVSOD
 CIGARETNE PAPIRČKE
 V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA
 KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEH DRUGIH
 GLAVNA ZALOGA
JOS. ŠTOKA-TRST

Pozor!
 Glavna zaloga za Celje in okolico
 (317) 10-5 pri
DRAGOTIN HRIBAR-ju
 V CELJU.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v knji-
 goveznico D. Hribar-ja v Celju.

Rafael Salmič, urar in prodaja zlatnine Celje, „Narodni dom“.

Priporoča svojo veliko zalogo jeklenih, nikelnastih, srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.

Prstane, uhane, zapestnice, priveske, svetinje, križce, medaljone, vsakovrstne verižice za okoli vratu, lorgnon, kratke in dolge za dame in gospode v zlatu in srebru.

Žlice, nože, vilice, tabatiere, nastavki za sadje, ovetlice, vizitnice itd. Velika zaloga optičnih predmetov: očala, naočniki, toplomeri, aneroidi maksimal-toplomeri, tehtnice za vino, žganje, mošt, mleko itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše. Pošteno in dobro blago, vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Nikelnaste ure od glid. 3.— naprej.

Srebrne ure " " 5.— "

Tula ancré s tremi pokrovi " " 10.— "

Zlate urice za dame " " 13.— "

" ure za gospode " " 20.— "

Pancer-verižice iz pristnega srebra po 6 kr. gram.

231 25-15

Popravila ceno in zanesljivo!

Južno-štajerska hranilnica

v Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornjigrad, Šoštanj, Vranksko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

*Hranilnica posluje s strankami
 vsak torek in petek dopoldne.*

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo denarje svojih varovancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih sodiščih.